

Konu din olduğunda en çok gündem yapılan hususlardan birisi “**Şu caiz mi, bu caiz mi**” muhabbetleridir. Kimileri kendi yapacağına bir çıkış noktası bir meşruiyet zemini ararken kimileri de samimi bir şekilde öğrenmek için sorar. Her iki ihtimalde de günümüz insanının aklı cevapları duyduktan sonra bir hayli karışık hale gelir. Muhtemelen aklında uygun bir yere oturtamadığı için “günümüzde böyle olması mümkün değil? O eskidenmiş kardeşim şimdi insanlık ilerledi, bana göre bu böyle olmalı” gibi kalıp cümlelerle itirazlar yükselir. Bu hal ,Kur’ani bir anlayıştan beslenmeyen zihni karışık 21. yüzyıl insanının kronik sorunudur. Peki çözüm nedir veyahut bu işin doğrusu nedir? Haydi gelin buna bir cevap arayalım.

Kur’anı Kerimi açtığımızda Adili mutlak olan rabbimizin bize adaletli olmayı telkin ettiğini (Nisa 58 Nisa 127 Maide 8 Enam 152) adaletli olanları sevdiğini (Maide 42) adaletle hükmedenlere zulümle muamele edilmeyeceğini (Yunus 47) müşahede ederiz. Bu zikrettiklerimiz dışında da adalet ekseninde bize farklı ayetlerde çeşitli emir ve tavsiyeler vardır. Adaleti nasıl sağlayacağımız hususu aklımıza takıldığında ise rehber olarak karşımıza Hadid suresinin 25 ayeti çıkar ve mealen buyrulur ki :

“Andolsun biz peygamberlerimizi açık delillerle gönderdik ve insanların adaleti yerine getirmeleri için beraberlerinde kitabı ve ölçüyü indirdik. ...”

Peki ya Rabbimizin adaleti? Onu da aşağıda verilen ayetlerden okuyabiliriz.

O şöyle buyurur: “Bu azab sizin yaptıklarınızdan dolayıdır. Yoksa Allah kullara asla zulmedici değildir. ” (Âli İmrân, 3/182). (Ayrıca bk. el-Enfal, 8/51; el-Hacc, 22/10; Fussilet, 41/46; Kaf, 50/29)

Zikrettiğimiz tüm bu ayetler çerçevesinde karşımıza -öncelikli olarak- üç şey çıkar.

1. Allahu Teala adaletlidir.
2. Adaleti emreder.
3. Adaletli olanları sever.

Caiz mi değil mi bahsine girmeden önce bu ayetleri iyice anlamamız gerekir. Sonra iş zaten kendiliğinden çözülüyor.

Biz tüm bu ayetlerden yaptığımız çıkarımlarla şu sonuca varabiliriz. İnsanlar ve toplumlar ancak Allah’ın emir ve yasaklarının egemen, hükümlerinin yürürlükte olduğu ortamlarda, hal ve şartlarda tam bir adalete kavuşur ve huzurlu bir hayat sürmeyi başarabilirler. Yine ayetlerden öğrendiğimiz kadarıyla Allahu Teala koyduğu müeyyideleri adalet ilkesine göre belirlemiştir. Diyebiliriz ki eğer bir konuda bir ceza varsa bu yapılan işin kötülüğüne

mukabil adil bir cezadır.

O zaman nereden çıkıyor bu itirazlar ? *“Yok efendim bu kadar da ağır ceza olmaz, bu eskiden idi şimdi böyle cezalar vermek daha insancıl (!) daha adaletli (!) olur.”* tarzındaki zırvaların hepsi İslamın birtakım ön kabullerle anlaşılmasının tabii bir neticesidir. İslamı günümüze uyarlamak yerine haşa günümüz anlayışıyla İslamı hiza getirmeye ve birilerine şirin göstermeye çalışıyoruz. Hayır kardeşim! İslam neyi emretmişse o öyledir. Saçma tevellere ve sabiteleri olmayan bir din anlayışına gerek yok. Zaten buna da ne hakkımız ne de iznimiz var.

Esas sorunun çarpık bir zihin olduğunda hemfikirsek bir basamak daha aşağı inmeye hazırız. Bu zihni oluşturan şey ise gereği gibi iman etmeyip gereği gibi yaşamıyor oluşumuzla alakalıdır. Allah'ın emir ve yasaklarına uymadığımız için hanemize yazılan günahlar ve işlediğimiz haramlar bizi bu noktaya götürüyor. Fitri bir durumdur ki alıştığımız, kanıksadığımız bir halin pek bit tesiri kalmaz. Ölüm ve kan çok dehşetli bir şey olmasına rağmen artık göre göre sanki normal bir tabloya bakar hale gelmemiz de bunun en bilinen örneğidir. Bir zamanlar tv karşısında bir öpüşme sahnesi geldiği anda başımızı öbür tarafa çevirirken şu anda onun kat kat fazlasına bile normal bir davranış gibi bakmamız da! İşlenen hatalar ve buna mukabil olan müeyyideleri terazinin iki kefesi olarak görelim. Bunlar Adili Mutlak olan Rabbimiz nezdinde eşit iken beşer nazarında durum değişebiliyor. Mesela kötülüğe Rabbimizin biçtiği oranda kötülük atfetmeyip değerini düşürüyoruz ve terazinin ayarı kaçıyor dengesi bozuluyor. Aşağıda yani ağır olan kefedede Allah'ın kuralları üstte ise çok hafif addettiğimiz yanlışlarımız. Bozuk bir teraziyle tartan insanın her ne kadar ilahiyat profesörü ünvanı dahi olsa hata etmesi kaçınılmazdır. Allah'ın kötü dediğine kötü dediği oranda kötü demedikçe bu iş böyle gider. Hakikati bildiğimiz halde insanlara -sanki bu dinde bir tasarruf hakkımız varmış gibi- İslamı yumuşatarak anlatmak yoluna gideriz. İki şeyi karıştırmayalım! Yumuşak bir lisan ile söylemek bizden istenendir (Taha 44); işin aslını bozmak değil.

Şimdi ise sonuca geliyoruz. Müeyyideler üzerinden anlattığımız durumu hayatın her yönüyle ilgili *“Caiz mi değil mi ? Hükmü nedir?”* sorularına uyarlayabiliriz. Unutulmamalıdır ki eğer elinizde A şeklinde bir kalıp var ise (yani rabbimizin bizim için uygun gördüğü) B şeklindeki maddeyi (yani izmlerle bulanıklaşmış zihnin ürünü olan fikirlerimiz) içine koyamadığımızda, bir kısmı dışarıda kalıyorsa sorun kaptaki değil normal şartlarda kap ile uyumlu olan ama sonradan şeklini bozduğumuz o maddededir. Velhasıl kelam referans noktası kendi hayatımız anlayışımız değil İslamdır. O sebeple bu tür soruları sorarken bunu daima hatırdaki tutmalıyız. Bir cevaba anlam veremiyorsak da önce sorgulamayı kendi zihnimizin safiyeti üzerine yapmalıyız. Yoksa bu terazi hep yamuk kalacak!